

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

49. szám.

Pest, június 15-kén 1849.

E lap megjelenik minden nap este, vasárnapot kivéve.

Előfizetés mai naptól december végeig Budapesten házbordással 5 fr., vidékre postán borítékban 6 fr. p. p. Hónapos előfizetés csak helyben, s a hónap első napjától kezdve fogadtatik el.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban (Országut Kunewaldérház) és minden postahivatalnál.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp.

Egyes szám ára 3 kr. pp.

A nyitravölgyi táborból.

F. h. 9-én az első hadtest Nagy Sándor tábornok vezérlete alatt Komjáthiról Patára indult, és egy a vezér által előre készített terv szerint a 7—8000 czernyi rendes katonaságból álló osztrák sereget, — melly egy Patán túli dombon igen kedvező állást vón, — két oldalról megtámadta.

S daczára ennek, hogy ezen álláshoz, melyről az ellenség ágyutüzét két útegből seregünkre pusztítólag irányozható, csak egy keskeny ösvény vezetett, két órai ágyuztatás után mégis visszaveretett, és a Vág felé visszanyomatott.

Noha az ellenséges sereg szokott gyorsasággal úgy hátrált, hogy vitézeink alig követhették s legnagyobb sietséggel a Szerdahely előtti hajóhidat leégeté, e csata mégis nagyobb szerüleg tünt volna fel és méltó másolatát adandá a híres szolnoki ütközetnek, mert seregünk által üzetve és keményen szoritva, az ellenség nagyobb részének már nem volt ideje a hidon, — mellyet leégetni e perczen neki életkérdés vala, — menekülni és menekülését csupán a Vág csekély vízének, melyen élethalál közt vergődött át, köszönheti.

Ezen nap eredménye könnyen felszámítható abból, hogy az ellenség e vidéken egész Semp-teig s ezen át a Vágon keresztül üzetett, s így egy nevezetes rész ismét megtisztított.

Ezen sereg vitézségét s kitartását nem akarom magasztalni, tényei eléggé beszélnek.

Szabadságérzete s Nagy Sándor derék bátor s elszánt vezére iránti határtalan szeretete s őszinte bizalma e hadtest vitézeit a szabadság harcossai méltó sorába helyezendi.

B. M.
Egy honvéd tiszt.

Lófalvi tábor június 10.

Szerkesztő!

Táborunk az éjszakai ellenséghez legközelebb áll, s vidékünkön betörése június 4. Bereg és Marmarosba 7-re tétetett. Az első támadások Uzsok, Vereczke s Toronára lettek volna intézendők, ma 8-ik van s még mi sem történt, elmardási oka bizonytalan.

Június 5-én az 500 főből állott Kozák czirkáló csapat, néhány határőrökkel Zborórol kitakarodott, magával hurcolván a Stropkón ujonczozással működő Jekelfalusi szolgabíró.

Biztos hírek szerint az ellenség elhelyezése a következő: a Vereczke s Uzsok felé indított sereg összevonatott s Stry, Dohovits és Zambor felé táborba szállított. Ereje 5700 gyalog s 900 lovasra tétetik. Különös ezen concentratióban az, hogy ágyúik nem a táborba, hanem 12 Stry és 12 Zamborba vitetett légyen.

Dukla vidékén 25,000 muszka tanyázik számos lovasság és ágyúval. A még hátralevő muszka erő Bécs és Posony környéke megszállása ürege alatt Lembergől, hol a dögvész köztük kiütvén, százakat sodort el magával — kivonult, tervök: az osztrákokkal egyesülten törni hazánkba. Ez alkalommal az előttünk fekvő erő is nyugtalanítna bennünket, várva várjuk fegyveres karjainkkal ölelésre!

A városból kiharancsolt medveprémes köntösökben elolvadni kezdő kozák-muszka csapatokat 300 osztrák zsoldos néhány ostromágyúkkal váltá fel! Be jó lehet a bundában nyáron harcolni!

A Lengyelek rokonszenvét irántunk naponként potentirozni tapasztaljuk. A gallicziai menekvők napokat töltenek erdőkben s éjszakánként a legrejtettebb ösvényeken — daczára annak, hogy a kozákok apró csapatokban a választóvonalon — oroszaink csábitására küldve — időnként czirkálnak — tapogatva keresik a magyar határt.

Az osztrák sereg vezére a muszka segílyt főleg Marmaros megye elfoglalására kívánja először felhasználni s tetteleg több helyeken már is vesztegetéssel kezdé a népet felvilágosítani!... Oh osztrák, oh muszka és kozák, ha tudnád, hogy Magyarhon számodra csak puskaport és golyót terem, a kaukaszai bérceket őrizni meg nem szünnél! 1812-ben a francziák sirja országok vala, 1849-ben tettek Magyarhon leend!

A Deutschmeisterek két zászlóalja, melly Munkács előtt az engedelmességet megtagadá, és a közös szabadságért küzdő testvér ellen harcolni vonakodék, más ezredkebe oszlattatott fel.

Ne gondolják önök, hogy mind kozák, ki lován előre görbülve ül s kancsukával fenyeget, van a határon igen sok sárosi álkozák, kik tótul beszél-

nek, családok után kérdezősködnek, s népet ijesztenek. Hosszu bajszuk orruk alá pépezve, s ruhájuk kék posztóból készült csikós mente! ilyen urfiakra már többször akadtunk! ezek híresztelék a muszákák roppant számát, ezek Magyarhon vesztét, s ezek az unbedingte unterwerfungot!

Seregünk kimondhatlan lelkesedett, ha fegyverét kezébe fogja, éghez emeli s élteti a hazát, Kossuthot és a kormányt! Ily seregtől csak győzelmet várhat a haza!

Tudósításokat folytatva küldendek.

Burián János,
Zrinyi-zászlóaljbeli százados.

Közhir szerint a jövő hó elején a hadügyministerium egy „Való“ czimű lapot adand ki.

Mi e lap felől a legnagyobb reményekkel vagyunk.

Annyit mindenesetre ígérhetünk magunknak, hogy harci dolgaink menetéről legalább hívebb és bővebb tudósítást fogunk olvashatni, mint most.

Ki a lesz a szerkesztő, még nem tudjuk.

Annyit előre mondhatunk, hogy a való szerkesztője állásánál a világon még soha sem volt kényesebb állás.

Ha e lapot a hadügyministerium adandja ki, akkor az hivatalos alakot veend fel.

Ha a lap csak hivatalos közleményeket veend fel, akkor felesleges, mert ott a rendes organum a Közlöny.

Ha pedig mint valószínű, a dolgokra commentárok és vélemények is mondatnak el, akkor a hadügyministeri firma miatt a szerkesztő végtelenségig genirozva leend.

A hadügyministert ugyanis a képviselődház minden a lapban kimondott szóért felelésre veheti, mint Franciaországban a Moriteur, sőt azelőtt a Journal des Debats czikkeiért.

Bevárjuk ezen ujszerű terméknek gyümölcsét.

Megint egy szélmalom-harcos.

Sok mindenféle vádakat indítottak már ellenünk azon jó emberek, kiknek sehogysem lehetünk szerencsések egy pillanatra is kedvüket megnyerni.

Hanem még nevetségesebb megrohanást Ádám óta nem hallott a világ, mint a millyennel tegnap este B. aláírással meglepettünk.

Azt mondja az a tudós B. polgártárs, hogy van-e tisztelt név a hazában, melly megtámadásainktól mentve lett volna?

Ezen beszéddel a drága B. ur azt látszik érteni, hogy mi mindig csak valami romboló spiritusok voltunk, hogy előttünk soha semmi szent nem volt s egyetlen egy hazafi sem volt mind- eddig Magyarországon, kit mi meg nem támad- tunk volna.

Az a B. nem tudja mit beszél.

Ha ő szives és leereszkedő tőlünk azt kérdeni, volt-e tisztelt név e hazában, ki megtámadása- inktól mentve lett volna:

Mi viszont egész alázatossággal azt kér- dezük:

Van-e nem Magyarországon, ha- nem az egész világon emberi terem- mény, kiből valamely gyarlóság ne volna, s van-e ki el nem követett kü- lönösen politikai életében oly té- nyeket, vagy nem fejezett ki oly véleményt, mellyek a nyilvánosság organumainak megrovása alá estek.

A ki ezt tagadja, az akkor az ugynevezett „tisztelt nevek“ castaja számára az infallibilitás attributumát állítja fel.

Mi abban leljük fel kötelességünk teljesíté- sének érzetét, ha véleményünket mindig szabadon kimondjuk, s ha hibát látunk, kijelöljük ezt, bár lássuk azt a tisztelt neveknek mondott, haza- fiakban úgy, mint akárkiben másban.

Hanem B. urnak valami átkozott nyargalócz logicája lehet.

Ő azt hiszi, hogy ha valamelyik lap egy de- rék hazafiban hibát lel, s arra mind az érdeket- tet mind a közönséget figyelmezteti, annak már más értelme nem lehet mint: le ezen ember- rel, ez haszontalan frater, ez rossz hazafi.

Lassan, kocsis, beteg a ló.

Pedig B. polgártársnak így kell gondolkozni, különben nem sápitana oly Tartufe-modorban, hogy attól a Márczius megtámadásától egy tisztelt név sem marad menten.

Kimondtuk Csányira is véleményünket, el- mondottuk, hogy benne egy gyarlóság van; de minden többi érdemei előtt, úgy szinte rendület- len jelleme előtt mindig meghajlunk.

Ha cikkünkkel B. ur szerint Csányinak mu- latságot szerzünk, meglepszünk, mert a multság is hasznos az embernek, s mint halljuk a Berde Móses-féle dictio a minister urnak ugyancsak mu- latságos egy pár órát szerzett.

Mi Kossuthról is elmondtuk több ízben véle- ményünket.

És midőn naponként őt úgy tekintjük, mint a haza szabadítóját, mint férfit, ki a nemzet előtt prophetai nagyságban áll, nem kételkedtünk azért az ő benne általunk felfoghatott gyengeségeket is kijelölni.

Emlékezni fog tán több olvasó, hogy Kos- suthnak a posonyi országgyűlésen a municipiu- mokat védő beszéde ellen mennyire kikeltünk.

De azért a felvett tárgyon tovább nem ter- jeszkedtünk.

Ugy, hogy a szeleburdiság teljes mértéke szükséges ahhoz, hogy valaki egy megrótt vé- lemény után azon ítéletet hozta volna, hogy ime: már a Márczius Kossuthot is bántja!

Csak olyan ember ne venne tollat kezébe, kinek az nem kezébe való.

Vésztörvényszéki tudósítás

Pest, jun. 14.

A pesti vésztörvényszék még egy vádlottat sem ítél el, s eddigi látogatásából itélve inkább beillik valami könyörületos philantrop intézetnek, mint hazaárulók megtorlójának.

Az eddigi ülések jobbjára látogatlanok valá- nak; tegnap és ma azonban számos hallgatók tódultak be.

Oka ennek az, hogy jelenleg 4 nevezetes go- nosztevőnek ügye közel az ítélet kimondatá- sához.

Ezek: Kmeti Ignác, Welneke, Nagy Pál és Joannovics.

Kmeti saját önkényes nyilatkozata szerint W i r k n e r n e k b é r l e t t j e, ki mint ilyen tavaly nyáron sok kath. papoknak megvitte a camarilla utasítását s a népet arra lázította, hogy szegül- jön ellene minden tisztviselőnek, s azzal ámi- totta, hogy majd jó a muszka, ez az urakat elfogdosztatja s vagyonaikat a nép közt fölosz- tandja, ki továbbá Windiagraetz alatt sok kémii szolgálatot tett, hajdani tanulóársait s ismerőit kémség vállalására s a Szirmay István-féle csa- patba tisztektől beállításra csábította, maga is az ellenségtől tiszti rangot nyert, Sz.-Tamásra fegy- vereket szállított, ottan aug. 19-kén maga is bent volt a támadáskor sat, mikép ezeket számos hiteles tanúk és okiratok bizonyítják.

Ezen erkölcsi monstnumot védője erőnek ere- jével eszelősnek akarja föltüntetni, holott vádlott- nak saját vényilatkozatai sokkal rendesb esz- mefolyásuak, mint sok ép eszűnek ismert ügyvédé. De képtelenség is gondolni, hogy az ellenség bol- londokra bízta volna a kémkedést, és ne inkább rafinirt eszű gazemberekre.

(Értesünkre esett, hogy a pesti vésztörvény- szék tegnapi ülésében azt határozta, hogy Kmeti négy napot kap, mellyben bebizonyíthatja, hogy valóban őrvült.)

A mi véleményünk szerint, ha Kmeti azt a törvényszék előtt képes leendő bebizonyítani, hogy ő valóban őrvült, azonnal bizvást agyon lehet lö- vetetni, mert akkor ő oly művészi ravasztságot fog tanusítani, mi a legfinikusabb ember eszének is dicséretére válnék.

A boldogtalan ifju egész életében minden jel- lemből kivetkezett egyén volt.)

W e i n e k é r ő l elég annyit mondani, hogy ő Windischgrätz alatt térkapitányképp szolgált, s mint ilyen dühös passióval fogdosztatta Pesten a becsületos hazafiakat, ugyanazokat, kik-

nek egy része elhurezoltatott vagy elvérzett, más része pedig kínos szenvedés után kibocsáttatva, most súlyos vádat emolnek embertelen elfogásuk ellen.

Nagy Pál a „Magyar Őr“ ismeretes szerkesz- tője, melly egy a haza ellen a kobellázításig dühön- gő otromba lap, mellynek alávalóságait toll lefrni képtelen.

Ezen korhely kicsapott professor a magyar ellen úgy ír, miként a németek s a zágrábiak magok sem soha.

Lapja keletkezését annak köszönheti, hogy Havashoz folyamodott, ki mint mondják még ma- ga is sokallta, a mit ezen elvetemült nyomoru szolgálélek elkövetett.

Pest ismeri e lapot, melly oly ocsmány és un- dorító vala, hogy annak szennyét egy oly buta féregnek, mint Nagy Pál, még vére sem moshatja el. A bírónak el kell undorodnia még szent hiva- talától is, midőn illy szánandó gép felett ítélni kell. —

J o a n n o v i c s (sz. endrei írnok,) mint ellen- séges commissarius aprilben a magyar érzelműe- ket fogdoszta, büntönözte, a magyar táborba szánt élelmet lefoglaltat.

Elvárjuk az ítéletet. A törvényszék helye: di- rectorális épület a borzutezában.

Szerkesztő!

Őn lapjának majus 30-ról költ számában, Nagy Sándor Tábornokról szól egy cikk, melly- ben a cikkíró jó akarata tisztán kitűnik ugyan, de hibázik benne a dolgok tiszta felfogása, a té- nyek helyes előadása.

Minthogy pedig azon gyengeséggel bírnak, hogy kedves tábornokunkat sokkal inkább tiszteljük, mintsem hogy egykedvűleg tekinthetnők, hogy akár mily jó akaratból származott, de hibá- san fogalmazott cikk által, alkalom nyújtassék az ő személyének helytelen megítélésére, azért kö- telességemnek tartom önhöz ezen sorokat azon kéressel beküldeni, hogy azokat mint tájékozási adatokat, lapjába szivesen fogadja el.

Ugy látszik, hogy az említett cikkíró azt hiszi, mintha Nagy Sándor tábornok érdemei nem volnának eléggé tudva, eléggé elismerve. Nincsen kedvesebb helyzet, mint midőn valakinek ér- demei, mindannyi elvitázhatlan tények, mellyeket semmi rágalom, semmi szűkkeblőség sem képes homályba leplezni. Ilyenek a Nagy Sándor tábor- nok érdemei, s dicsőségünkre mondhatjuk, illye- nek az összes hadsereg vezéreinek, s derék főve- zérének érdemei.

Nagy Sándornak neve már a Bánátban szép hangú volt akkor, midőn a magyar égbolton még csak igen kevés tiszta csillagot olvashatánk, s hogy már akkor érdemei elismertetének, bizonyít- ják a Közlöny hasábjal, bizonyítja az, hogy már a tiszántúli hadjáratokban, az összes lovasság fő- parancsnokságával bizatott meg.

Veszprémmegyéből jun. 7-én.

Később a kárpáti sas, a derék Gergei nem talált Klapka tábornok után méltóbb utódot, mint őt, kire az első hadtest parancsnokságát bízhatná. S hogy a fővezér benne helyezett ezen bizalmának ő férfiasan megfelelt, bizonyítják a szép háromszínű zászlók, mellyek Budavár déli részén hadserege által feltűzve, azután a pesti oldalon a vezér tulajdon kezeivel kitzűzöttel együtt, legelsőbb lobogtatták, legelsőbb hirdették a főváros örömkönyező népének a magyar hősiségnek diadalmasságnak ünneppajját; bizonyítandja a fővezéri hivatalos jelentés, mellyben meg vagyunk győződve, tisztán ki lesz emelve az első hadtestnek és vezérének ezen dicső, honunk jövődjét nagy részben eldöntő hősi tette, ki lesz emelve, hogy az első hadtest s annak vezére nyiták meg határtalan elszántsággal Budavárba a halálteljes, de dicső utat, s az ellenséget ellenállhatlan szuronyaikkal és Buda utcáin letiporva, készítették, a többi hadsereg hősiessé, de nem oly szerencsével küzdő derék csapatainak a diadalmasságot bemenetet.

Ne higye mindazáltal a cikkíró, mint azt sorraiból gyanítani lehet, hogy Nagy Sándor azért vezette az első hadtestet Budavára ostrománál, mert lovasságával ott nem működhetvén, részt akart venni, mint bátor vitézhez illik, a nagyszerű és dicső veszélyben. Ő neki ezen személyes bátorságnál sokkal szebb, sokkal nagyobb szerep jutott. Őt a fővezér bizalma szemelte ki, mint olyan egyént, kinek vezérletére bátran bízhatná az első hadtestnek jutott azon dicső feladatot, mint főtevező kiirtani segíteni Budavárból a háromszázéves osztrák bojtortjányt, melly a magyar nemzet szívét [körülövedve, annak életeréből szívta tulajdon csalárd életét. És ez nagyszerű feladat volt minden önkéntes vállalkozásnál.

Végre sajnáljuk, ha a cikkíró hibásan azt írja, hogy a vár bevételekor karöltve vitték őt a honvédek a várba. Az igaz, hogy mi a tábornokot annyira és oly őszintén szeretjük, hogy nem karöltve, de szívesen tenyereinken, vállainkon vittük volna oda és mindenhova. De nagyon rossz szerep adatnék a vezérnek, ha neki karöltve volna ideje az ostromolt várfalait átlépni, midőn személyében ezérek személye összpontosult, ott volt ő igen is az első között, s nem csak „Előre” kiáltotta legényeinek, de előre is ment, mint tántoríthatatlan hős, s így egész kiterjedésben felkarolta a nagy tényezőt, melly rá bízott; de karöltve győzedelmeskedni neki semhivatása, sem ideje nem volt.

Egy szóval, ha Budavár bevétele, s mellette Nagy Sándor tábornokot említendjük, azt röviden így mondanjuk el: „hogy ő s derék serege voltak, kiknek rendíthetetlen bátorsága által tétetett lehetővé Budavárnak dicső bevétele. Miért egy részről a fővezér forró köszönetét s elismerését a hon nevében nyíltan bevallandja, de más részről a történetírás sem felejtendő el, hős neveiket a magyar szabadságharcz legszebb lapjaira feljegyezni.

Egy tiszt az első hadtestből.

Szerkesztő!

A mint multkor levelemben ígertem, ezennel megírom a megyei tiszt- és bizotmányválasztás eredményét, melly tegnapelőtt ugyancsak radicaliter tartatott meg; mert a régi tisztviselők, és bizotmányi tagok mind kimaradtak, és újak lettek helyettük azaz: belőlük olyformán: mint mikor az ócska holmit újra festik, és azt némelly jámbor ember echt gyanánt veszi meg a sógoroktól, vagy mint ama türelmes karfán amott a sóház előtt, most csak úgy virit rajta a nemzeti három szín, pedig ki nem tudja, hogy ez alatt mi lappang? —

No de értjük meg! a gyűlés elején az elnök-kormánybiztos a tisztviselőket helyekre tűni parancsolta az egész tisztviselőikar iránt teljes elégedését nyilvánítván, őket éltette és megerősítette. Melly eljárásán elképzelhető, mennyire meg volt mindenki lepetve, ámbár az egész gyűlés felszólított: hogy a kinek a tisztviselők közül valaki ellen alapos kifogása van, lépjen fel adataival ellene. Mivel azonban a jelen voltak tartandó tisztválasztásra hivatnak, és ugyanez élezből jelentek is meg, ilyenkor pedig bizon nem szokott az ember sem delicti corpus, sem facti speciest magával hordani; lett egy részről hallgatás, másrúl pedig éljen a tisztikar.

Ha nem tudnók, hogy a veszprémi teremben 50 ember kiabálása is elég lármát csinál, kénytelenek volnánk az éljenek és maradjanak szavaknak a többséget aláírni. — Továbbá, ha nem tudnók, miszerint az elnökség irányadó szava sok szerény embert elnémitott, — ha már a kész candidatio kihirdetetik, bizon ki sem fog motaszanni ellene, ha nem lesz oly becsületes tisztválasztás, mint a pinty. Ha mondom mindezeket nem tudnók, biz isten egy csep ténát sem fogtunk volna e tárgyra vesztegetni, azonban így a következőket el nem hallgatjuk.

Én megvallom, eddig azon jó hiszemben voltam, hogy valamint a víz a rothadásnak indult testet magából kiveti: úgy a tisztikar nem fogja tűrni, hogy körében fel merje emelni fejét oly Szentgályi féle sárgafekete tollu madár, kit a közvélemény már elég hangosan megbecstelenített, sőt ha épen az alkalommal emberünk jónak nem látja bujdosdit játszani, meglehetősen területű nemes tetemére alkalmasint némelly kisebb bünetit lerovandják.

Én már őszintén megvallva, illy megrovott emberrel nem szolgálnék, azonban „de gustis non dispis”, mert azt hiszem: ha a becsülésnek azon fényköre, mellynek a tisztviselői kart környezni kell, hogy tekintélye legyen, mi nélkül valamire való ember hivatalt nemviselhet, a közvélemény által meggyalázott egyéniségekre is kiterjesztetik; az annyira elhomályosul, hogy benne az erény sem leend többé látható. —

De továbbá, ha a főispánnak az egész tisztviselőikarra mondott minden kivétel nélküli dicséretét egy olyan ember hallotta, kinek némelly tisztviselők hazaellenes érzelmeiről alapos tudomása van, pedig ki meri tagadni? hogy elég van

ilyen ember? nem fog-e neki eszébe jutni a magyar vezérek közül ama sok Bechtold féle madár, kiket még akkor sem volt szabad nevükön nevezni, midőn már az ellenséggel czimboráltak. Nem lesz-e az ember kénytelen felsohajtani? „Uram ne vigy a kisértetbe! Nem lesz-e az ember kénytelen felkiáltani: „Árpád apánk nagy istene! vedd le szegény becsületes népedről azon káros együgyű jóhízeműségét, miszerint álarczos barátit mindaddig dicséri, míg az amugy istenigazában meg nem csalja.”

Nem uraim, a magyar nem spanyol, hogy hozzá inquisitiót behozni lehessen, — nem olasz, hogy nála a tizek tanácsa fenállhasson, — nem német, hogy a titkos policia-spiczliség egyenes jellemével megférhessen. Ha ezekhez hozzá gondoljuk: hogy a pecsovicsemberek sem oly ügyetlenek ám, hogy hazaellenes merényleteikhez legale testimoniumot hittak volna össze, bizon el lehet hinni, s megjósolni: hogy aránylag kevés choleraszinű bűnös ember leend kiczégérezve, még kevésbbé bepanaszolva. Minek az leend következménye, hogy elől hátul ki fogják a tulságos nagylelkű magyar kormány együgyű engedékenységet nevetni oly emberek, mint Fodor László derék szolgabíránk et compagnie, ki midőn egy helységen keresztül retiráltak a császáriak, hol a sárgafekete zászló már akkor le volt a toronyról tépve, oly igen megboszonzkodni méltóztatott, hogy a hintóból, mellyen a császári tiszttel együtt utazni szerencsés volt, adta azon kemény fenyegető parancsot: hahogy visszajöttére a hozzá hason szinű zászló újra ki nem lessz tűzve, a helységet tüzzel vassal fogja lakoltatni.

Nem, istentünkre, azt nem engedjük: hogy illy emberek a mi dicső kormányunkat kinevessék; nem fogjuk engedni, hogy az amnestia köpenye alatt republica- és democratiaellenes tervüket titokban hivatalos álarcz alatt tovább is szöhhessék illy emberek, kik a hatalom előtt, bármilyen legyen az, mindig meghajolnak, s kik csak gyümölcsét láthassák, szolgalelkűleg szolgálják Jellasicsot úgy, mint a magyart. Illy embereket, bármely tekintély ellenében a civilisált világ legnagyobb hatalmának a közvéleménynek paizsa alatt addig üldözünk, míg vagy meg nem buknak, vagy önkényt a nyilvános térről le nem lépnek. Melly erős feltételünktől csupán azon esetben állnánk el; hahogy azon bűnös emberek egyenkint egy-egy felszerelt honvédet állitnak az imádott hazának, melly bizony nem rajtuk mult, hogy el nem vezett. — Alásszolgája! Solyomvári ur! ön hatalmas ügyvédje az egyházi javaknak! bátor vagyok önnek is becses figyelmébe az imént mondottakat ajánlani, mielőbbi sikeresítés végett, mert különben az én pajkos Marczius komám a choleraszinű korszakból — amaz önnek örökre emlékezetes vig farsangjából — egy oly furcsa és épületes párbeszédet fog kitálatni, melly önnek szédelgős fejcséskjét tökéletesen el fogja kábitani. Csak tessék szokása ellenére a tükörnek jóval kevesebb és a visszaemlékezésnek több időt szentelni! meg fogja ön látni, milly nagy kutya van a kertben.

A gyűlés egyéb részleteit leírni nem e lapok köréhez tartozik, csak annyit jegyzek meg : hogy az előbb feltételeken meghódolt veszprémmegyei tisztviselői kar és bizottmány a Windisgrätz-től leküldött hódolati oklevél-formulárának magát ismét alá nem írta; igen könnyen megmagyarázható : mert a már akkor elosztott megyei állandó bizottmány, mint többé nem létező, alá nem írhatta, újra összehíni pedig compromissio nélkül nem lehetett, a karokat és rendeket pedig összehíni nem merték; a tisztviselőktől pedig az egész megyei közönség nevében hódolatot józanul el sem fogadhatott a császári biztos. Én tehát ebben semmi dicséretet nem látok. Ha pedig van ben egy kis érdem, azt én nem olyan Kun Jósefié embereknek köszönöm, ki az akkori utósó bizottmányi ülésben plane hálás köszönetet akart a hódolati oklevélbe íratni : hogy felséges Ferencz Jósef hatalmas seregét hozzánk rendcsinálás végett beküldeni kegyeskedett. Hanem azoknak, kik ellen nekem sincs kifogásom.

A tisztviselői karban mindig szeplőtlen tekintélyt keres a közérkölciség, s így ez iránt reméljük : hogy a tiszta keblük nagyobb respectussal leendnek, hogysem az egész tiszt tekintélyt illy Szentgályi féle mákvirágoknak áldozatul sárba dobhatják. Sapienti pauca. — Tiszteljük mi a kormánybiztos dicséretét addig, a meddig az alaposan dicsérhető; de engedjen meg nekünk, ha mi senkit — legyen az bármely állásban — ki tőlünk 4½ hónapig távol Debreczenben úgy szólván hermetice zárva volt, arra, hogy az itt maradottakat minden inquisitio nélkül megítélhesse, competens bírónak józanul el nem ismerhetünk. Inquisitio mellett pedig a jókért a roszakra is méltatlanul pazarlott általános dicséretet sem megfogni, sem helyeselni képesek nem vagyunk.

Végre hogy ama famosus tisztválasztási gyűlést — melyre bátor már a candidatio is készen volt, de ki nem hirdettetett — egészen befejezem, meg kell említenem : hogy a multkor is említett nagyságos a gyűlésen határozatul általános roszalást akart kimondatni azokra, kik a tiszt- és bizottmányválasztást indítványba hozták. Azonban ezzel szépen elcsücsült. — Bővebb jellemzés végett nem lesz érdektelen eő nagyságával vagy annak ismerőivel egy kurta kis historiát olvasatni még a boldog vicispányi korból. Hol — hol nem — egyszer az utcán a vicispányi lak előtt egy szegény zsidó utcáhozszat összevissza pofoztatott egy ismeretlen gatyás ember által, mit véletlen meglátván az ablakon kinézó erélyes vicispány, utánuk ugratja katonáját : hogy azon ütlegelő gaz parasztot azonnal kérésre vissza! A delinquens megjelenék, a szigoru vicispány pedig haragja nagy voltában imigy szidalmazta meg őt : „Jó napot kívánok N. N. uram! ugyan mit vétett magának az a gazember zsidó. — Hahaha! mondanák sokan : „ez váratlan — ez természetes,“ mondaná : N. N.

uram, ki igen jeles kortes egyéniség volt, míg a mennykő ezeket a gonosz marczlusi napokat nem hozta.

Mezőföldi.

HIRDETÉSEK.

Uj divatlap.

A folyó év elején szerkesztésem alatt kijöndett „Életképek“ helyett július elejétől kezdve új közlönyt indítok meg a társasélet, irodalom, művészet és divat köréből

„NÖVILÁG“

czim alatt, melyből minden szombaton egy szám fog megjelenni, az izlés minden méltányos követelésének megfelelő külsővel, és oly beltartalommal, minőt hazai iróink jelesbjeitől várhatni, kiknek közremunkálási szives ígérését már részint birni szerencsés vagyok, részint megnyerni remélem.

Lapjaim irányát czimök oly világosan tartalmazzák, hogy minden magyarázatot mellőzhetek.

Iparkodni fogok oly közlönyt kiállítani, melyben hölgyeink a politika és harcok viharaitól legalább kevés pillanatra megpihenjenek és magokat egészen otthon érezhessék.

Író társaimat, kiket külön nem szólíthattam föl, kérem, méltóztassanak azt mostani kuszált viszonyinknak tulajdonítani, és legyenek szivesek e nyilvános fölszólításra lapjaimat gyémollásukra méltatni, s velem szándékukat, lakhelyöket sat. mielőbb tudatni.

Divatképek s egyéb műmelléletek mostani viszonyink és előfizetőim számához képest loznak megjelenni, sokat ígérni nem merek, de legnagyobb szerencsémnek tartandom, ha előfizetőim méltányos várakozását nemcsak kielégíthetem, hanem tul is haladhatom.

Leveleket bérmentve kérem Pestre utasítatni, servitateren 443. számú házba, második emeletre. Előfizethetni ugyanott és Geibel Károly könyvkereskedésében a Kristóftéren, félévre Budapestet 5-t, postán küldve hat ezüst forinttal, és minden álladalmi postahivatalnál. Előfizetést gyűjtőknek öt példány után a hatodikkal ingyen szolgálók.

Nagy Ignác.

a „Növilág“ szerkesztője.

3—3

Árverési hirdetés.

Néhai Szilassy Ferencz urnak Pestmegyében Alsó-Dánosi pusztán a pilli vasutközelében majd 2,000 holdakat tevő birtoka, ott helyben a császár háznál részint készpénz, részint elfogadható biztosíték mellett, folyó évi július 5-dikén egészben, vagy apróbb részekben is, — sőt benne a homokosabb rész házhelyekre kiosztva, csödtörvényszéki ítélet következtében el fog árvereztetni, — mely időre a venni szándékozók ezennel meghivatnak

Lisznyai Gedeon
végrehajtó által.

Magyar középponti vasut.

Naponkinti

indulások

1849-iki april 29-től további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább ¼ órával az indulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggel 7 óra.
 „ „ „ személyvonat délut. 1 óra 30 perczkor.
 Szolnokból Pestre.
 „ „ „ Személyvonat reggel 7 óra 15 perczkor.
 „ „ „ Személyvonat délut. 1 óra 45 perczkor.
 Pestről Vác felé reggel 6 óra.
 „ „ „ délut. 3 „ 30 percz.
 Vácról Pest felé reggel 8 „
 „ „ „ délut. 5 „ 54 „

A magyar középponti vasut igazgatósága által.

Uj eredeti vigjáték.

Nemzeti

színház.

Post, pénteken, június 15-kén, 1849.

ELŐSZÖR:

Magyar kivándorlott a bécsi forradalomban.

Eredeti vigjáték 2 felvonásban. Irta Obernyik K.
 Rendező : Szentpéteri.

Személyek :

Torlai, gazdag magyar birtokos	Szentpéteri.
Klári, leánya	— — Bulyovszkiné.
Ödön, rokona, hivatalnok Bécsben	Szigeti.
Széki, Ödön barátja	— — Csepreghi.
Pista, Ödön inasa	— — Hubenai F.
Másik inas	— — Vadász.

Katonatisztek a császári seregből (Szerdahelyi.)
 (Szigligeti.)
 (Farkas L.)
 (Hubenai Ján.)
 (Balácsi.)
 (Morvai.)
 (Szilágyi S.)
 (Szűcs.)
 (Boldog.)
 (Kovács.)
 (Gyóri.)

Fegyveresek. Katonák. Nép. Történik : Bécsben, 1848. october 6-kán.

A vigjáték után előadandó tánczok két szakaszban.
 Első szakasz :
 I. NÉGYES, Kurz Ant. Sári Fáni, Grafmayer Josepha és Campilli által.
 II. POLKA. Mikoláné, Viski Klára, Ámon Róza, Káli Erze, Eötvös Borcsa, Ditrich Josepha, Mikola és Perron által.
 Második szakasz :
 GALOP. Kurz Ant. Sári Fáni és Campilli által.
 Kezdeté 7 órakor vége 9-kor.